

IZLET INVALIDOV

V preteklem mesecu je organizacija vojaških vojaških invalidov Vevče-Zg. Kašelj organizirala izlet v Celje. Tam je izletnike pričakal rojak in narodni heroj general Franc Rojšek-Jaka, ki se je nato ves dan posvetil gostom in jim razlagal zgodovino in okolico.

Najprej so invalidi položili venec na grobnico, kjer sta pokopani Vera in Mica Šlandrova, ter se poklonili njunemu spominu. Ogledali so si tudi muzej narodne revolucije in se v starem pisniku poklonili spominu žrtev, ki so tam med NOB padali pod streli nemškega fašizma.

Tovariš general je popeljal invalide tudi na ogled celjskega gradu in jim orisal zgodovino Celjskih grofov. Poklonili so se tudi žrtvam, padlim za svobodo v Frankolovem.

Po izdatnem kosilu v zdravilišču Dobrna so se invalidi kopalji v tamkajšnjih bazenih, proti večeru pa so se vedri in razpoloženi vračali proti domu z željo, da bi v bodoče obiskali tudi druge kraje pomembne iz lat NOB.

Da je izlet tako dobro uspel, je predvsem zasluga tajnika organizacije Maticke in predsednikova Snoja. Seveda pa tudi brez pomoči drugih ne bi šlo. Zato se invalidi toplo zahvaljujejo za finančno pomoč Papirnici Vevče, krajevni skupnosti Vevče-Kašelj, SZDL, ZB, upokojencem in občinskemu odboru vojaških vojaških invalidov, ki so jim pri tem nudili skoraj vso finančno pomoč.

LUDVIK KUKAVICA

Invalidi terena Vevče-Zg. Kašelj pred spomenikom žrtev fašističnega terorja v Frankolovem

Problematika družbeno neprilagojene mladine v občini Moste-Polje

SLABI IN DOBRI ZGLEDI VLEČEJO

Tisti, ki sam ni vzgojen, ne more vzgajati drugega - Nezaželeno potomstvo - »Mamica pije in me pretepa« - Ne premeška in ne pretrda vzgoja, marveč pravšnja - Dvotirna vzgoja otroku škoduje

Zavod za socialno delo iz Most je za občinsko skupščino Ljubljana Moste-Polje pripravil izčrpno analizo o mladinski delikvenci. Zavod namreč sistematično in načrtno spremlja pojave mladinskega prestopništva na območju občine in je spričo aktualnosti gradivo zanimivo tudi za širšo javnost.

Med 164 obravnavanimi prestopniki je 141 fantov in 23 deklet. Značilna in simptomatična je pri tem ugotovitev, da je med delikventi, ki so zašli na stranpota, čedalje več otrok, ki še niso dopolnili 14 let starosti. Kar polovica mladoletnih prestopnikov (82) ni izpolnila niti 16 let starosti. Ti otroci večinoma izhajajo iz delavskih družin, v katerih pogosto domujeta prostitucija in alkoholizem, oboje pa zapušča v družinah mnogotere pogubne posledice. Ker je izobrazbena raven obravnavanih staršev v večini primerov nizka, se razumljivo tudi družinske razprtije rešujejo na primitiven način, kar v otrokovi duševnosti povzroča hude motnje.

Pa tudi v navidezno urejenih družinah sem in tja naletimo na presenetljive razmere. Pehanje za boljšim življenjskim standardom rahlja čustvene vezi med starši in otroci. Otrok, ki je po cele dneve sam doma in ni deležen toplega domačega ozračja in pozornosti staršev, se sčasoma

ma odtuji, se zapira vase, je nedostopen in nezaupljiv. Edino zdravilo zoper pričujoče vzroke odtujenosti je čim več pogovorov in pristnih stikov staršev s svojimi otroki bodisi med jedjo, pri igri, na sprehodih in podobno.

Tudi nenehna menjava okolja negativno vpliva na otrokov pravičen razvoj. Tako, denimo, je več kot polovica obravnavanih mladinskih prestopnikov v občini Moste-Polje živele pri starih starših ali sorodnikih. Zanimiva je izjava deklice, ki je do vpisa v šolo živele pri starih starših, pa med drugim pravi, da se je z dedom in staro mamo zelo dobro razumela; vedno da sta prislunila njenim željam in vprašanjem, mama pa da jo je pretepa in zaklepala v stanovanje. Deklica, ki ni bila čustveno navezana na mater, je pozneje zašla na stranpota.

Hude pretrse in motnje v otrokovi duševnosti zapušča tudi tako imenovana dvotirna vzgoja. Mimo tega pa v takih primerih prav otroci vnašajo med starše same razdore. Starša pogosto drug drugemu očitata prestrogo ali preblago ravnanje z otrokom. Tak otrok sčasoma postane zahteven in sebičen in nima privzgojenih delovnih na-

vad. Take primere pogosto srečujemo v družinah z enim otrokom.

So pa še drugačni primeri, ko starši pri vzgoji svojih otrok niso dosledni in pravični. Včasih so pretirano strogi in otroka kaznujejo za vsako malenkost, zopet drugič se zatekajo v drugo skrajnost pa ga ne kaznujejo, kadar to res zasluži; in ne nazadnje, medtem ko so do bratca prestrogi, so do sestrice prizanesljivi ali narobe.

(Ne)primerna družinska vzgoja otrok je še kako važen dejavnik pri oblikovanju otrokove duševnosti in je ne kaže obravnavati ločeno od ostalih vzgojnih dejavnikov.

Posledice pomanjkljive družinske vzgoje otrok se pozneje kažejo v šoli in povzročajo učiteljem obilo preglavic. Sem sodi tudi slab učni uspeh, saj dosega pozitiven učni uspeh le 33% mladoletnih prestopnikov. Šola s svojim organiziranim in discipliniranim sistemom vzgoje in načinom dela postane za iztirjenega otroka breme in ustvarja pri njem nenehne konfliktnne situacije. Za take šolarje bi morali biti učitelji posebej usposobljeni, kajti mnogi pedagogi na šolah tej zahtevni nalogi očitno niso kos.

Neurejene družinske razmere zapustijo hude posledice pri mladoletnikih in te posledice jih domala spremljajo skozi vse življenje. Tudi delovne organizacije se jih otepajo, češ da so leni, nedisciplinirani in nedostopni.

Bržkone se podjetja ne ozirajo veliko na težko otroštvo in mladost, ki so jo prehodili ti mladi ljudje. Navadno se izgovarjajo, češ da oni niso socialna ustanova za podpiranje lenih. Če stvari tako enostransko in nehumano obravnavamo, potem smo na najboljši poti, da te mlade ljudi znova in znova pehamo v naročje kriminala.

Vse premalo so mladoletni prestopniki tudi družbeno angazirani. Na prste bi lahko našteali tiste, ki delajo v različnih interesnih dejavnostih in društvih, kjer imajo priložnost pokazati svoje znanje in sposobnosti; in ne nazadnje, malo jih je v družbenih organizacijah (pionirska organizacija, organizacija zveze mladine, društvo prijateljev mladine ipd.).

Moščanski zavod za socialno delo je ob koncu te zanimive in pomembne analize dal vrsto predlogov in pobud za ureditev razmer na tem občutljivem področju, pobud, ki jim bodo morali prislunhati odgovorni dejavniki.

FRANCE FAJDIGA

Anatomija rebalansa

Predlog za spremembo in dopolnitev razporeda dohodkov proračuna občine Ljubljana Moste-Polje za leto 1973 (prikaz povečanih ali znižanih postavk)

Štev. post.	Glavni in natančnejši namen	Prvotni načrt	Sedanji predlog	Razlika + ali -	Razlika gl. namena + ali -
1 01-2-1	01 - Izobraževanje in vzgoja Sofinanciranje smučarskih tečajev učencev osn. šol	40.000	50.000	+ 10.000	
3 01-2-3	Dotacija TISU, prispevek k stroškom uprave za samoprispevek	60.000	90.000	+ 30.000	+ 40.000
5 03-2-1	03 - Kulturno-prosvetna dejavnost Glasilo občinske konference SZDL Naša skupnost	190.000	230.000	+ 40.000	+ 40.000
	04 - Socialno skrbstvo Dotacija domov onemoglih	-	80.000	+ 80.000	+ 80.000
	05 - Zdravstveno varstvo Sofinanciranje laične nege bolnikov na domu Zobna ambulanta Moste - dotacija Zobna ambulanta Dolsko - dotacija	-	35.000 80.000 50.000	+ 35.000 + 80.000 + 50.000	+ 165.000
	06 - Komunalna dejavnost Sredstva za izvedbo popisa hiš in stanovanj v zasebnem sektorju	-	31.000	+ 31.000	+ 31.000
48-07-2-1	07 - Delo državnih organov Zavod za socialno delo Ljubljana Moste-Polje	658.700	729.100	+ 70.400	
54-07-2-2	Sredstva za postajo milice Moste - enkratna nagrada delavcem Stroški oglasov, objav in tiska	50.000	100.000 80.000	+ 100.000 + 30.000	+ 200.400
62-12-2	12 - Dejavnost krajevnih skupnosti Financiranje krajevnih skupnosti	1.677.000	1.717.000	+ 40.000	+ 40.000
65-13-2	13 - Dejavnost družbeno-političnih organizacij in društev Zveza združenj borcev NOV - občinski odbor Ljubljana Moste-Polje	128.500	158.500	+ 30.000	
69-13-2	Občinska zveza za telesno kulturo Ljubljana Moste-Polje	676.500	1.176.500	+ 500.000	
70-13-2	Občinska zveza kult. pros. org.	135.500	140.500	+ 5.000	+ 535.000
87-14-2-21	14 - Negospodarske investicije Investicijsko vzdrževanje šolskih objektov, objektov VVZ ter družbenih prostorov	700.000	850.000	+ 150.000	
92-14-2-21	Sredstva za opremo postaje milice Moste	116.000	186.000	+ 70.000	
93-14-2-21	Dotacija občinski gasilski zvezi za ureditev in adaptacijo gasilskih domov	50.000	100.000	+ 50.000	
94-14-2-21	Dotacija počitniški skupnosti Banjole pri ZB NOV Ljubljana za razširitev oz. adaptacijo doma	200.000	270.000	+ 70.000	
88-14-2-21	Sredstva za soudeležbo pri financiranju gradenj VVZ in šol - TIS Ljubljana - Sredstva za gradnjo mostu čez Gruberjev prekop v Lj. - Sredstva za gradnjo podaljška Kajuhove ceste - od Povšetove do Litjske ceste	1.500.000	2.300.000	+ 800.000	
86-14-2-21	Sredstva za pridobitev zemljišč, komunalno opremo in tehnično dokumentacijo za gradnjo VVZ, šol in drugih javnih objektov	1.000.000	750.000	- 250.000	
90-14-2-21	Sklad za nakup in oddajo stavbnih zemljišč - dotacija	600.000	250.000	- 350.000	+ 1.350.000
100-16-2-21	16 - Gospodarski posegi Vzdrževanje občinskih cest Ureditev asfaltnih občinskih cest - vzdrževanje Sofinanciranje ureditve avtobusnega obračališča na Kodeljevem	2.550.000	2.900.000	+ 350.000	
	18 - Rezervni sklad Rezervni sklad občine Tekoča rezerva Povečanje razporeda dohodkov proračuna	337.690 448.310	382.790 1.042.210	+ 45.100 + 593.900	+ 45.000 + 593.900
					+ 4.510.400

Spominski pohod AVNOJ 73

Letos je bil tretji spominski pohod mladih po poteh slovenske delegacije na zasedanje AVNOJA v Jajcu. Pohoda so se razen predstavnikov iz vseh občin Slovenije udeležili tudi zamejski Slovenci in hrvaški taborniki. Skupno je bilo 125 mladih, pohod so začeli v Jajcu, končali pa na delovnem področju brigad na Kozjanskem.

Za nami je pot spominov, nepozabnih doživetij, srečanja z ljudmi. Tega spoznanja ne morajo zatemniti ne žulji ne utrujenost. Saj je bil pred nami cilj, da prehodimo pot, ki jo je prehodila slovenska delegacija z veliko večjim naporom, v mrazu in stalnem umikanju pred sovražnikom, da bi se lahko udeležila zasedanja Avnoja v Jajcu. Tu so bili položeni temelji nove Jugoslavije, tu se je iz krvi in pepela rodila nova Jugoslavija, močnejša in složnejša kot kdajkoli prej. Za nami so tri desetletja izgradnje, krepitve bratstva, ki nam pravi, da revolucija ni bila zaman, da niso bile zaman žrtve, saj je iz vsega nastala močna samostojna Jugoslavija.

Tu čutimo posebno mladi, saj živimo svobodno brezskrbno življenje. Za to naj bi na pohodu Avnoja spoznavali in doživljali tisto, kar so preživeli naši očetje in matere. Tu bi tudi negovali in obujali tradicije NOB.

Pot nas je vodila skozi Bosno, Kordun, Liko, Belo Krajino. Na vsej poti smo srečavali neme priče grozot vojne, požgane vasi, razrušena mesta, stotine grobišč - spomenikov. Svareč spomin, da nas nikdar več ne sme nič razdružiti, nič presenetiti, saj smo si težko pridobili tisto, kar nam je najdražje, svobodo!

Življenje v brigadi je bilo pestro in plodovito. Seznanjali smo se z načinom vodenja po-

dobnih akcij, spoznavanja tradicij NOB in njih prenašanja na druge, prirejali politične ure, predavanja iz SLO, ustanovili kulturno skupino, razvijali šport itd.

Nepozabna nam bodo ostala srečanja ob tabornem ognju, kjer smo prirejali razne mitinge, srečanja z borci itd.

Z nami je bil tudi Janko Gregorič, ki je bil s slovensko delegacijo v Jajcu; zato so bili njegovi spomini toliko bolj doživljenjski in pristni. Opisoval nam je pot slovenske delegacije, pokrajino, kjer smo hodili in nam s tem vse veliko bolj približal.

Kmalu je bilo konec pohoda, konec doživetij. A ostali nam bodo spomini na prelepe dni, ki smo jih preživeli skupaj. Pri tekle so solze, saj smo si postali resnični prijatelji v težkih in prijetnih doživetjih. Zato naj med nami še vedno živi pohod.

ROMAN BRVAR,
MO Saturnus

Posnetek s pohoda AVNOJ 73: mladi so s pesmijo na ustih premagovali daljave in utrjevali medsebojno tovarištvo ter bratstvo in enotnost naših narodov